

als beteekenis der „naalden” (waaraan de Indonesiërs den naam geven soesoek = pen, bij. soesoek mas: gouden pen) in 8 gevallen werd aangegeven: middel ter versterking der spierkracht, en éénmaal: middel ter versterking der spierkracht en ter afweer van ziekte; bij één geval werd geen beteekenis aangegeven; de localisatie der naalden boven de meest gespierde plaatsen van romp en extremiteiten duidt mijns inziens ook wel in die richting. Een beteekenis als aphrodisiacum werd door de dragers ontkend. Wat betreft de terughoudendheid om over de naalden te praten, merkt A. C. KRUYT op, dat de Indonesiër algemeen gelooft, dat over dingen waarvan verondersteld wordt, dat een magische kracht emaneert, niet gesproken mag worden; door erover te spreken, verzwakt men die kracht of ontnemt haar eraan. Verder kreeg ik van verscheiden Javanen de mededeeling, dat het den dragers van onderhuidsche naalden verboden is deel te nemen aan de Mohammedaansche geboden, aangezien het dragen der naalden in strijd zou zijn met de voorschriften van den Koran. Dat gramphoonnaalden voor dit doel gebruikt worden, kon ik tot nu toe niet vinden. Een onzer Javanen, die mededeelzaam werd na langdurig verblijf in ons hospitaal, deelde mij kort geleden wel mede, dat voor het door den Javaan zelf vervaardigen van ijzeren naalden voor dit doel wel gebruik gemaakt wordt van een mengsel van gewoon ijzer en magneetijzer (besi berani); magneetijzer alleen zou te „sterk” zijn; verder zouden, volgens dezen Javaan, behalve gouden naalden, ook stukjes ruwe diamant (soesoek inten) wel onder de huid worden gebracht; dit laatste zag ik nog niet.

Collega K. GRAMBERG van het leprozenhospitaal „Kelet” bij Pati, deelde mij dezer dagen mondeling mede, dat hij gehoord had, dat gouden naalden door de Javanen onder de huid worden gebracht ter voorkoming van lepra; gezien had hij dit echter niet.

Rotterdam, 11 Mei 1936.

H. B. G. BREIJER.

DE BEHANDELING DER ONDERHUIDSCHE STREKPEESAFSCHEURING AAN DE EINDPHALANGEN DER VINGERS.

Collega VAN REE beschrijft een toestelletje, waarmee bovengenoemde afscheuringen conservatief kunnen worden behandeld. Het kan zijn nut hebben een geval mede te deelen, waarbij op eenvoudige wijze een fraai resultaat bereikt werd en waarbij patiënt, een landarbeider, slechts 2 dagen zijn werk behoefde te verzuimen.

21 Februari 1935 laadde de man zakken met kunstmest van een auto, viel daarbij met de vingers gestrekt op den zak. Het knapte in zijn rechter ringvinger en patiënt kon het eindlid, dat in buigstand stond, niet meer recht krijgen. Het deed hem geen pijn. Er was geen zwelling. Bij passieve strekking veerde het eindlid na loslating dadelijk in zijn buigstand terug. Gedurende 2 dagen werd een spalkje aangebracht met het eindlid in hyperextensie. Patiënt wilde echter aan het werk. Nu worden in de veenstreken metalen hoesjes gebruikt, die, over de vingers geschoven, deze in de aardappelrooicampagne beschermen bij het uit den grond krabben van de aardappels. Het zijn hoesjes, die naar den top nauwer worden en aan beide zijden open zijn. Gedurende 3 maanden droeg patiënt zoo'n hoesje over den zieken vinger, welke den top, zij het niet in hyperextensie, toch in behoorlijke extensie hield. Gedurende de eerste paar weken werd 's nachts de vinger op een spalkje gedragen. Patiënt kon zodoende alle voorkomend landwerk verrichten. De laatste weken liet ik den man oefenen, om te trachten actief het eindlid te strekken. Thans, dus na ruim 1 jaar, is bijna niet meer te zien, welke vinger verwond is geweest.

Hoewel ik het gebezigde apparaatje veel minder geschikt acht, dan dat van collega VAN REE, wilde ik van het gebruik melding maken om te laten zien, hoe men soms in de practijk met heel eenvoudige hulpmiddelen volstaan kan; het medegedeelde kan tevens dienen als een geval van geslaagde conservatieve behandeling bij strekpeesafscheuring.

Wehe, 11 Mei 1936.

C. DEN HARTOG.